

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoCsp/43/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121561020
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6121561020.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a členov senátu JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu: HomePro Správcovská, s.r.o., so sídlom Račianska 153, 831 54 Bratislava-Rača, IČO: 44 934 556, zastúpená: CEE Attorneys Lišiak Martinák s. r. o., so sídlom Štefánikova 41, 811 04 Bratislava-Staré Mesto, IČO: 50 989 014, proti žalovanému: A. B. A. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, XXX XX E., D. F. XXX/XX, D. X - F., G. H., zastúpený: Advokátska kancelária GOGA a spol., s.r.o., so sídlom Kupeckého 4, 040 01 Košice, IČO: 36 863 947, o zaplatenie 17 859,08 EUR s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 31. júla 2023, č. k.: 11Csp/25/2022-149, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobca je **p o v i n n ý** zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že: „I. Súd konanie zastavuje. II. Žalovaný má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %, ktoré je žalobca povinný zaplatiť žalovanému v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu o ich výške.“
2. V danej veci sa žalobca, ktorý vykonáva správcovskú činnosť podľa zákona č. 182/1693 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, domáha voči žalovanému nedoplatku na mesačných preddavkoch tvrdiac, že žalovaný bol v období od 10. 6. 2015 do 2. 3. 2021 výlučným vlastníkom nebytového priestoru č. XX-XXXX, ktorý sa nachádza na X. p vo vchode I. XX Bytového domu, ku ktorému prislúcha spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach, spoločných zariadeniach, príslušenstve, v zastavanom a príslušenstve pozemku Bytového domu vo veľkosti XXXX/XXXXXXXX, ktorý sa nachádza v F. a ktorý je zapísaný na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom F., katastrálny odbor pre katastrálne územie E. A., obec F. - A. G. E. A., okres F..
3. Okresný súd konanie zastavil podľa § 9 zák. č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok) s poukazom na čl. 26 nariadenia Brusel a § 161 ods. 2 CSP z dôvodu, že spor nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, keď mal zistené, že žalovaný má bydlisko v G. H., pričom aplikoval nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Brusel I), konkrétne jeho čl. 4 a 5, čl. 26 ods. 1, 2 a čl. 28 ods. 1, keď mal zistené, že žalovaný vzniesol námietku miestnej príslušnosti okresného súdu s argumentom, že od roku 2008 žije v G. H.. Súd jeho námietku posúdil súd podľa obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) ako námietku právomoci súdu v zmysle čl. 26 ods. 1 druhá veta nariadenia Brusel I. Okresný súd vzhľadom na predmet sporu dospel k záveru, že nebolo možné konštatovať splnenie kritérií výlučných právomocí uvedených v čl. 24 (oddiel 6), ani osobitných právomocí uvedených v oddieloch 2 až 7 kapitoly II nariadenia Brusel I.
4. Proti uzneseniu sa odvolal žalobca. Napadnuté uznesenie žiadal zrušiť a žalovaného zaviazat' na náhradu trov konania. Použil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f), h) CSP.

5. Namietal, že súd svoje rozhodnutie podložil iba cestovným pasom, v ktorom je záznam o pobyte v G. H. až po začatí konania, teda takýto cestovný pas nemôže slúžiť ako relevantný dôkaz a žiadnym spôsobom nevyvracia možnosť podať žalobu na území Slovenskej republiky, pričom trvalý pobyt žalovaného je vo verejne dostupných registroch uvádzaný naďalej na adrese D. J. XXX/XX E., pričom túto adresu uvádza samotný súd naďalej ako adresu trvalého pobytu žalovaného, ako aj e-mailom adresovaným právnomu zástupcovi žalobcu, z ktorého nemožno vyvodiť nič viac ako to, že určitá osoba, ktorá sa predstavuje ako žalovaný, bez dôkazov tvrdí, že zmenila trvalý pobyt, pričom táto informácia je preukázaná za nepravdivú. S posúdením veci sa žalobca v plnom rozsahu nestotožnil. Namietal, že súd dospel na základe predložených dôkazov k nesprávnemu skutkovému zisteniu, že žalovaný má bydlisko na účel tohto konania v G. H. a že o bydlisku žalovaného bol žalobca oboznámený e-mailom. Argumentoval, že v čase, keď podával návrh na vydanie platobného rozkazu v roku 2021, nebolo nijak preukázané, že mal žalovaný bydlisko na území G. H.. Bolo preukázané, že žalovaný mal v čase začatia konania trvalý pobyt na území Slovenskej republiky. Preto podal návrh na vydanie platobného rozkazu správne. Nebola preukázaná existencia cudzieho prvku a nie je správne tvrdenie súdu o tom, že žalobca má podať žalobu na súd na území G. H.. Súd založil rozhodnutie na dvoch dokumentoch, ktoré nemôžu slúžiť ako dôkazy nedostatku právomoci slovenských súdov. Rozhodnutie o zastavení konania je vzhľadom na dôkazy v konaní prekvapivé, pričom nevyplýva zo skutkových zistení, ani z právnych predpisov, ktoré súd použil.

6. Návrh na vydanie platobného rozkazu podal 24. 11. 2021. Žalobca obdržal prostredníctvom právneho zástupcu dňa 22. 10. 2021 e-mail z e-mailovej adresy A., ktorého obsahom bola informácia o tom, že malo dôjsť k zmene trvalého pobytu do G. H. osoby, ktorá sa v e-maile predstavila ako A. C.. Táto osoba sa vyjadrila, že nie je schopná svoj dlh zaplatiť a žiadala, aby boli písomnosti zasielané na adresu v Prahe, alebo aby jej boli zaslané skeny odchádzajúcich písomností na e-mailovú adresu vyššie uvedenú.

7. Žalobca z opatrnosti žiadal od Ministerstva vnútra Slovenskej republiky údaje o žalovanom, pričom toto ministerstvo listom zo dňa 15. 11. 2021 poskytlo informáciu, že trvalý pobyt osoby A. C. je na adrese D. J. XXX/XX E.. Obsahom uvádzaného e-mailu bola informácia o údajnej zmene trvalého pobytu, nie o tom, že napriek trvalému pobytu na území Slovenskej republiky sa má táto osoba zdržiavať na inej adrese.

8. Zdôraznil, že takáto ničím nepodložená informácia o zmene trvalého pobytu zaslaná obyčajným e-mailom a nie písomnou formou s vlastnoručným podpisom nemusela byť vôbec pravdivá a mohla slúžiť práve na to, aby žalovaný dosiahol, že žalobca podá žalobu na nesprávny súd. V danej situácii mal žalobca dôvod si túto informáciu overiť, pričom Ministerstvo vnútra SR pred podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu potvrdilo, že informácia o zmene trvalého pobytu žalovaného bola nepravdivá. Záver súdu, že žalobca mal z e-mailu, na ktorý súd odkazuje, za preukázané, že mal žalovať žalovaného na území Českej republiky, takéto tvrdenie by zakladalo bizarný precedens, podľa ktorého by bol každý jeden žalobca, ktorý by chcel žalovať občana Slovenskej republiky, ktorý má na území Slovenskej republiky preukázateľne trvalý pobyt, povinný veriť osobe, ktorá je jeho dlžníkom do tej miery, že akékoľvek jej tvrdenie o adresovaní písomnosti má považovať za fakt a riadiť sa ním aj pri podávaní žaloby, inak by riskoval zastavenie konania a nepriznanie náhrady trov konania.

9. Opakovane zdôraznil, že žalovaný je občanom Slovenskej republiky a na území Slovenskej republiky má trvalý pobyt, ktorý je naďalej uvedený aj vo verejne prístupných registroch. Túto skutočnosť pri žalovanom uvádza aj súd a nebolo preukázané, že by žalobca nemal mať možnosť podať žalobu na súd na území Slovenskej republiky a že by slovenský súd vo veci nemohol konať a rozhodnúť. Žalobca v čase podania návrhu postupoval správne a nemal dôvod podávať žalobu na súd na území Českej republiky. Podľa žalobcu kópia cestovného dokladu poukazuje iba na to, že žalovaný má zrejme pobyt aj v Českej republike od 24. 1. 2022, tzn. po začatí konania. Súd nemohol mať z predložených dôkazov preukázané, že žaloba mala byť podaná na súdoch Českej republiky.

10. Nariadenie Brusel I bis možno použiť iba v prípadoch existencie cudzieho prvku v konaní a nie je tým automaticky vylúčená aplikácia vnútroštátnych predpisov Slovenskej republiky, ktoré umožňujú a výslovne predpokladajú, že štátni občania Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky majú byť žalovaní primárne na súdoch na území Slovenskej republiky. Toto nariadenie nemožno ani aplikovať bez preukázania cudzieho prvku v čase podania žaloby a samotné nariadenie Brusel I bis navyše výslovne umožňuje aj to, aby si slovenský súd založil právomoc tak, ako to vyplýva z čl. 26 ods. 1 nariadenia Brusel 1 bis.

11. Rozhodujúci je pritom právny stav v čase začatia konania. Preto nebolo možné, aby súd dospel na základe predložených dôkazov k posúdeniu, že bydlisko žalovaného sa v čase začatia konania nachádzalo na území Českej republiky, že zmena bydliska v roku 2022 by bola dôvodom pre zastavenie konania a že slovenské súdy zároveň nemajú právomoc vo veci rozhodnúť.

12. Taktiež namietal aplikáciu § 161 ods. 1, 2 CSP, v zmysle ktorého procesné podmienky súd skúma počas celého konania, pretože pri výklade okresného súdu by dochádzalo k možnosti vzniku absurdných situácií, kedy by akýkoľvek žalovaný mohol v priebehu konania zmeniť svoj pobyt, pričom, ak by išlo o nový pobyt na území iného štátu, podľa výkladu súdu by to znamenalo, že v takom prípade by súd konanie zastavil s tvrdením, že ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť. Takýto výklad je v rozpore s § 36 ods. 1, 2 CSP, podľa ktorých konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný, pričom príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

13. Ak súd dospel k záveru, že je oprávnený zastaviť konanie z dôvodu, že má preukázané, že žalovaný zmenil v roku 2022 trvalý pobyt, teda zmenil trvalý pobyt až po začatí konania a tento má na území G. H., tak tento záver súdu by vytváral neodôvodnené rozdiely v praxi. Ak by totiž určitý žalovaný zmenil trvalý pobyt tak, že nový trvalý pobyt by mal stále na území Slovenskej republiky len v inom meste, vychádzajúc z § 36 ods. 2 CSP by takáto skutočnosť nemala na priebeh konania vplyv, akonáhle by aj zmenil trvalý pobyt tak, že nový trvalý pobyt by mal mimo územia Slovenskej republiky, už by podľa súdu existoval dôvod na zastavenie konania pre nedostatok procesnej podmienky s odkazom na § 161 ods. 1, 2 CSP.

14. Akýkoľvek výklad súdu, podľa ktorého by žalovaný bolo umožnené, aby po začatí konania menili svoj pobyt tak, že nový pobyt by mali na území iného členského štátu, pričom takáto zmena by bola dôvodom pre zastavenie konania a stratu právomoci vo veci rozhodovať, by uvádzal každého žalobcu absolútnej neistoty vo vzťahu k vymožitelnosti jeho nároku.

15. Ak by mal aj súd dôvod domnievať sa, že žalovaný mal v čase začatia konania bydlisko na území G. H. alebo, že by dodatočná zmena bydliska po začatí konania bola dôvodom pre zastavenie konania, poukázal na čl. 4 ods. 1 nariadenia Bruselu I bis a čl. 5 ods. 1 nariadenia Brusel I bis v spojení s čl. 26 ods. 1 tohto nariadenia. Podľa názoru žalobcu aj s poukazom na tieto články mal súd právomoc vo veci konať a rozhodnúť. Z čl. 26 ods. 1 nariadenia Brusel I bis jednoznačne vyplýva, že kritérium právomoci podľa tohto článku, ktoré má prioritu pred inými spôsobmi určenia právomoci (s výnimkou ustanovení nariadenia Brusel I bis o výlučnej právomoci) sa nepoužije len pri takom zúčastnení sa konania zo strany žalovaného, kedy sa žalovaný zúčastní konania len aby namietol absenciu právomoci. Žalovaný poslal súdu vyjadrenie dňa 12. 12. 2022, v ktorom len jednou vetou skonštatoval tvrdenie, že žije od roku 2008 v G. H. a priložil kópiu cestovného pasu, z ktorého vyplýva len právo na pobyt na území G. H. od 24. 1. 2022, teda po začatí konania. Z tohto vyjadrenia nemožno usúdiť, že sa zúčastnil konania len aby namietol absenciu právomoci. Naopak, predkladal súdu aj svoje tvrdenia týkajúce sa veci samej a ani v samotnom petite žalovaný nenavrhne zastavenie konania, ale zamietnutie žaloby. Taktiež podal námietku zaujatosti voči všetkým sudcom v obvode Krajského súdu v F. F..

16. Z uvedeného vyplýva, že zo strany žalovaného nedošlo k zúčastneniu sa na konaní len aby namietol nedostatok právomoci súdu, keď z jeho podaní možno vyvodíť, že urobil viaceré podania, nenamietal iba nedostatok právomoci, ale naopak, pokúsil sa urobiť čo najviac podaní, ktoré by zvýšili jeho šancu vyhnúť sa plateniu dlhu. Z jeho vyjadrení nemožno vyvodíť, že by nepripúšťal možnosť, že vo veci bude rozhodovať slovenský súd. Netrval na zastavení konania pre nedostatok právomoci.

17. Žalovaný v písomnom vyjadrení žiadal, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu a priznal mu náhradu trov konania.

18. Poukázal na opakujúcu sa chybu, keď doklad totožnosti, ktorý predložil ako dôkaz na preukázanie svojho tvrdenia o bydlisku v G. H., nie je cestovný doklad. Tento doklad totožnosti je preukazom o povolení k trvalému pobytu na území G. H..

19. K odvolaniu uviedol, že celá žalobcová procesná stratégia spočíva v rozporovaní skutkového zistenia súdu o faktickom bydlisku žalobcu (zjavne preklep, správne žalovaného) na území G. H. je účelová. Jednotlivé žalobcové tvrdenia sú uvádzané bez príslušného kontextu a doplnené o špekulácie, ktoré sú miestami absurdné. Toto všetko žalobca koná s cieľom obhájiť si svoj účelový, avšak procesne nesprávny postup spočívajúci v podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu proti žalovanému na území Slovenskej republiky, pričom účelom tohto postupu je snaha potajomky dosiahnuť právoplatnosť platobného rozkazu a tým získať exekučný titul, pokiaľ možno spôsobom, ktorý žalovanému v podstate znemožňuje akúkoľvek právnu obranu.

20. Všetky žalobcové tvrdenia týkajúce sa trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sú zavádzajúce. Žalobca po celú dobu súdneho konania, ani nikdy v rámci rokovaní, ktoré súdnemu konaniu predchádzali, nemal pochybnosť o bydlisku žalovaného v G. H.. O tom nemali pochybnosť ani pracovníci žalobcu, ani žalobcov právny zástupca. S pracovníkmi žalobcu žalovaný telefonicky komunikoval z telefónneho čísla s medzinárodnou telefónnou predvoľbou Českej republiky. Právny zástupca žalobcu so žalovaným telefonicky aj e-mailom komunikoval kolegiálnym spôsobom, nepochybne vediac o tom, že žalovaný vykonáva advokáciu v G. H., o čom svedčí aj dôkaz, ktorého vykonanie navrhuje žalobca,

výpis z Obchodného registra G. H., v ktorom je žalovaný zapísaný ako spoločník a konateľ českej obchodnej spoločnosti. Napriek opakovaným tvrdeniam žalovaného v jeho bydlisku v G. H. od roku 2008 žalobca pred prvostupňovým súdom nikdy výslovne tieto tvrdenia nepoprel a ani nepopieral v samotnom odvolaní. Okresný súd dospel k správne skutkovému zisteniu, že žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe deklaroval pripravenosť dokázať svoje tvrdenie o bydlisku na území G. H. nájomnými zmluvami, pracovnými zmluvami, svedeckými výpoveďami manželky, prípadne iných príbuzných, kolegov z práce, prípadne inými dôkazmi. Prvoinštančný súd mal však preukázané, že bydlisko žalovaného je a k momentu podania návrhu na zahájenie konania bolo skutočne na území G. H.. Vykonalie či nevykonalie ďalších dôkazov by na tento faktický stav nemalo žiadny vplyv a odvolací súd je podľa § 383 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie.

21. Účelové sú žalobcove špekulácie o pochybnostiach o totožnosti e-mailom komunikujúcej osoby. Prostredníctvom uvádzanej e-mailovej adresy si žalobca so žalovaným vymenil niekoľko e-mailových správ a zo strany žalobcu nezaznela pochybnosť, že by komunikoval s fiktívnou osobou, či osobou odlišnou od žalovaného. Nepožadoval písomnú formu s vlastnoručným podpisom. Žalobcove úvahy o tom, že názor súdu prvého stupňa vytvára bizarný precedens, sú založené na tom, že žalobca informáciu, ktorú o svojom trvalom pobyte žalovaný žalobcovi e mailom poskytol, vytrháva z kontextu a dezinterpretuje. To, že žalovaný túto informáciu žalobcovi poskytol, žiadnym spôsobom neovplyvňuje faktický stav, ohľadom ktorého súd prvého stupňa dospel k správne skutkovému zisteniu.

22. Vo vzťahu k početným tvrdeniam a špekuláciám týkajúcim sa trvalého pobytu žalovaného na území Slovenskej republiky, ustaťovaní si trvalého pobytu prostredníctvom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky uviedol, že všetky sú irelevantné. Rozhodujúce pre určenie právomoci súdu Slovenskej republiky rozhodovať spor je bydlisko žalovaného, nie trvalý pobyt. Hoci žalobca popiera existenciu trvalého pobytu žalovaného v Českej republike, ktorá je na účely tohto konania irelevantná, pred zahájením sporu preukázateľne disponoval minimálne informáciou o bydlisku žalovaného v G. H.. Lustrácia žalovaného prostredníctvom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bol úplne zbytočný úkon. Navyiac, dátumy uvedené v lustrácii sú v rozpore s faktickým stavom, ktorý žalovaný doložil elektronickou kópiou svojho už neplatného dokladu totožnosti.

23. Pokiaľ ide o bydlisko (nie trvalý pobyt žalovaného), žalobca sa nepriamo a okrajovo v odvolaní vyjadruje len na jedinom mieste v tvrdení, že nebolo možné, aby súd dospel k posúdeniu, že zmena bydliska v roku 2022 by bola dôvodom pre zastavenie konania. Vzhľadom na celkový kontext odvolania nie je zrejmé, či slovo „bydlisko“ je použité zámerne alebo nie. Opakovane zdôraznil, že bydlisko žalovaného je od roku 2008 až doteraz v G. H.. V priebehu tohto obdobia žalovaný niekoľkokrát skutočne zmenil svoje bydlisko, vždy však výlučne v rámci územia G. H.. K námietke, že žalovaný v doterajších podaniach len jednou vetou skonštatoval tvrdenie, že žije od roku 2008 v G. H., uviedol, že aj jedno vetné vyjadrenie dostatočne popisuje faktický stav, pričom následne sa žalovaný k otázke svojho bydliska vyjadroval aj opakovane.

24. Žalobca sa v replike zotrval na svojich doterajších tvrdeniach a názoroch a doplnil, že tvrdenia žalovaného v celosti popiera. Povolenie k trvalému pobytu na území G. H. nepreukazuje, že žalobca nemohol podať voči žalovanému žalobu na území Slovenskej republiky. Tento doklad nepreukazuje, že by dňa 24. 11. 2021 nemohol žalobca konať spôsobom, ktorým konal, tzn. podať žalobu voči slovenskému občanovi s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky na súd v Slovenskej republike a že by bol naopak povinný podať žalobu na súd v Českej republike. Poukázal na to, že v dnešnej dobe nie je ničím výnimočné, že sa ľudia pochybujú medzi štátmi z pracovných, osobných alebo iných dôvodov. Nie je možné sledovať to, z akého telefónneho čísla niekto práve telefonuje a kde sa v určitom momente nachádza a vyvodzovať z toho údaje o trvalom pobyte alebo bydlisku.

25. Žalovaný v konaní nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by mohli slúžiť súdu ako dôvod pre uznesenie o zastavení konania. Tvrdenie žalovaného o tom, že žalobca nikdy výslovne nepoprel tvrdenia žalovaného o jeho bydlisku v G. H. a nevyslovil tvrdenia o faktickom stave, ktorý mal súd zistiť, je v rozpore s obsahom súdneho spisu. Žalobca vyjadril jasne, že nemal a nemá za preukázané, že by existoval taký cudzí prvok v konaní, ktorý by mal byť dôvodom pre zastavenie konania pre nedostatok právomoci slovenského súdu.

26. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario) uznesenie okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

27. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

28. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie Okresného súdu je správne a odvolací súd sa s ním stotožňuje v celom rozsahu. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal zo správneho zistenia o faktickom pobyte žalovaného, z ktorého vyplynulo, že minimálne v čase podania žaloby ku dňu 24. 11. 2021 mal bydlisko v G. H., D., a nezdržoval sa na adrese trvalého pobytu v E.. Podstata argumentácie žalobcu smerovala voči tomu, že okresný súd nesprávne dospel k záveru, že žalovaný má pobyť v G. H. tvrdiac, že táto skutočnosť nebola preukázaná a jeho pobyt je na uvedenej adrese v E..

29. Z obsahu spisu odvolací súd v zhode s okresným súdom zistil, že Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal platobný rozkaz dňa 10. januára 2022, ktorý nebol doručený z dôvodu, že adresát si zásielku neprevzal v odbernej lehote. Okresný súd Banská Bystrica požiadal PZ o doručenie súdnej zásielky pre žalovaného. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici, odbor poriadkovej polície, obvodné oddelenie PZ Slovenská Ľupča listom zo dňa 19. 3. 2022 súdu oznámilo, že previerkou bolo zistené, že menovaný je v súčasnej dobe pracovne odcestovaný mimo územia Slovenskej republiky a príchod do miesta pobytu nie je známy. Z lustrácie v Registri obyvateľov zo dňa 14. 4. 2022 vyplýva, že žalovaný je prihlásený na trvalý pobyt D. J. XXX/XX, E., s dátumom prihlásenia 14. 8. 2019. Na základe žiadosti o doručenie súdnej zásielky prostredníctvom Policajného zboru zo dňa 17. 10. 2022 tento v liste zo dňa 26. 10. 2022 uvádza, že previerkami zistil, že adresát písomnosti sa tu nezdržiava, nakoľko je pracovne odcestovaný mimo územia Slovenskej republiky na presne nezistenom mieste.

30. Z Úradného záznamu vyhotoveného Okresným súdom Banská Bystrica zo dňa 9. 12. 2022 vyplýva, že do súdneho spisu nazrel žalovaný, pričom uviedol adresu v G. H.. Jeho totožnosť bola overená podľa cestovného pasu.

31. Následne žalovaný podaním zo dňa 9. 12. 2022 nazvanom Námetka zaujatosti vzniesol voči všetkým sudcom v obvode Krajského súdu F. F.. Po predložení veci Najvyššiemu súdu SR odvolacím súdom tento uznesením zo dňa 19. decembra 2022, sp. zn. 4Nc/5/2022 senát krajského súdu z rozhodovania o námietke zaujatosti zákonnej sudkyne na okresnom súde z rozhodovania nevytlúčil. Následne Krajský súd v F. F. uznesením zo dňa 9. januára 2023, sp. zn. 17 NcC/19/2022 zákonnú sudkyňu okresného súdu z pojednávania nevytlúčil.

32. Z vyjadrenia žalovaného k žalobe zo dňa 19. 12. 2022 nazvaného ako Vyjadrenie k žalobe zo dňa 12. 12. 2022, napísaného v Prahe, vyplýva, že v ňom žalovaný uvádza, že má trvalý pobyt v G. H.. V úvode vyjadrenia v bode I. namietá, že Okresný súd Banská Bystrica nie je miestne príslušný, pretože má trvalý pobyt a bydlisko mimo jeho obvodu, nakoľko od roku 2008 žije v G. H., čo preukazuje kópiou preukazu o povolení k trvalému pobytu. V časti II. stručne uvádza, že v marci 2021 prestal byť vlastníkom nebytového priestoru. Navrhol žalobu zamietnuť. Zároveň pripojil preukaz na povolenie k trvalému pobytu v G. H.. Toto potvrdenie je zo dňa 24. januára 2022.

33. Žalovaný podal vyjadrenie k žalobe zo dňa 20. 4. 2023, z ktorého je zrejmé, že predovšetkým namietá nedostatok miestnej príslušnosti, pričom reaguje na pochybnosti žalobcu v reakcii na jeho predchádzajúce vyjadrenie. K tvrdeniu žalobcu o tom, že k svojmu vyjadreniu priložil kópiu cestovného dokladu, uviedol, že je nesprávne, pretože priložil len kópiu preukazu o povolení k trvalému pobytu. Taktiež namietal nesprávne oznámenie Ministerstva vnútra SR, kde dátum 14. 8. 2019 o začiatku platnosti jeho trvalého pobytu na adrese D. J. XXX/XX, E., je zjavne nesprávny. Ide o adresu domu, v ktorom žil od roku 2006. Na tejto adrese mal vydaný občiansky preukaz po nadobudnutí plnoletosti. Tento je už neplatný. K dispozícii má len doklad o povolení na trvalý pobyt v G. H. vzťahujúci sa k aktuálnej adrese, kde má trvalý pobyt od 24. 1. 2022 a pred týmto dátumom trvalo pobýval na viacerých adresách v G. H.. O svojom trvalom pobyte v G. H. informoval žalobcu už 22. 10. 2021, no napriek tejto informácii podal proti nemu žalobu na Okresnom súde v Banskej Bystrici.

34. Z e-mailovej komunikácie zo dňa 22. 10. 2021 odoslanej A. C. z adresy A. D. K. na adresu advokátskej kancelárie žalobcu vyplýva, že žalovaný žiada o informáciu, kedy bude žalobca posilať predžalobnú výzvu, zároveň požiadal, aby mu prípadné písomnosti boli doručované na adresu: L. XXX/XX, XXX XX - D. X, G. H. z dôvodu, že zmenil trvalý pobyt do G. H. a slovenská adresa, ktorú zrejme žalobca má, už neplatí.

35. Odvolací súd poukazuje na ust. § 36 CSP, podľa ktorého konanie sa prejednáva na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Na určenie vecnej a miestnej príslušnosti sú rozhodujúce okolnosti, ktoré sú dané v čase začatia konania (základná procesná právna zásada perpetuatio fori spočívajúce v trvaní určitej súdnej príslušnosti až do skončenia konania bez ohľadu na neskoršie zmeny okolností, ktoré sú inak pre určenie príslušnosti rozhodné. Na skutočnosti, ktoré vznikli až po začatí súdneho konania a ktoré by inak mali za následok iné určenie príslušnosti súdu, sa už v priebehu súdneho konania neprihliada. Treba dôrazne rozlišovať medzi zmenou okolností rozhodujúcich o založení vecnej a miestnej príslušnosti, ktoré nastali po začatí konania, od situácie, ak žalobca podal žalobu na vecne nepríslušný súd.

36. Podľa § 161 CSP súd je povinný skúmať procesné podmienky v ktoromkoľvek štádiu konania. Medzi procesné podmienky na strane súdu zaraďujeme právomoc a príslušnosť, tzn., aj v danom prípade bolo potrebné skúmať, aká bola príslušnosť súdov v čase podania žaloby, t. j. ku dňu podania žaloby dňa 24. 11. 2021. Dôležité je, či v tomto období mal žalovaný bydlisko v Slovenskej republike alebo v G. H.. Nie je podstatné, kde bol prihlásený k trvalému pobytu.

37. Žalobca vo svojich argumentoch predovšetkým vychádzal z adresy trvalého pobytu a namietal, že žalovaný nedostatočne preukázal, že mal trvalý pobyt, bydlisko v G. H.. Citované ustanovenie § 161 CSP umožňuje skúmať procesné podmienky v ktoromkoľvek štádiu konania, avšak musí byť dodržané aj ustanovenie § 36 CSP, tzn., že v prípade, že počas konania súd zistí, že nie je vo veci príslušný, môže z toho vyvodiť procesné dôsledky. Nemôže však takto postupovať v prípade, ak by došlo k zmene okolností po podaní žaloby. Okresný súd vychádzal zo stavu, žalovaný žije v G. H. od roku 2008. Teda v čase podania žaloby súd skúmal procesné podmienky a správne dospel k záveru, že okresný súd nemá právomoc o veci rozhodovať.

38. Z vyššie uvedených dôkazov nepochybne vyplýva, že aj právny zástupca žalobcu mal vedomosť o tom, že žalovaný býva v G. H., a to ešte pred podaním žaloby na Okresný súd Banská Bystrica, nakoľko ho o tom žalovaný priamo informoval. Pokiaľ toto žalobca popiera, ide o účelové tvrdenie, ktoré vzhľadom na predloženú e-mailovú komunikáciu odvolací súd považuje za špekulatívne tvrdenie, že nie je možné overiť adresáta e-mailu, či komunikujúcu osobu pod týmto e-mailom.

39. Podľa § 185 CSP ods. 2 súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa ods. 3 súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, a na zistenie cudzieho práva.

40. Podľa novej právnej úpravy súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu. Výnimky zo zásady, podľa ktorej súd môže vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu, sú upravené aj v odseku 2 a 3 citovaného ustanovenia. Medzi verejné registre a zoznamy patria určite kataster nehnuteľností, obchodný register, živnostenský register či iné registre, ktoré sú prístupné verejnosti. Ak súd koná podľa odseku 3, má možnosť vykonať aj dôkazy, ktoré nie sú prístupné verejnosti (napr. Register obyvateľov SR, evidencia Sociálnej poisťovne a pod.).

41. V tomto kontexte na zvýraznenie záverov okresného súdu odvolací súd uvádza, že z webovej stránky českej advokátskej komory cak.cz vyplýva, že žalovaný je aktívny advokát so spôsobom výkonu advokácie - spoločník spol. s r.o. pôsobiaci v C. M. C. L. E., IČO XXXXXXXX, adresa L. XXX/XXX, XXX XX D..

42. Zo Živnostenského rejstříku ČR vyplýva, že A. C., nar. XX. XX. XXXX, Občanství: Slovenská republika, Adresa sídla: F. XXX/XX, XXX XX, D. X - F. (zapsáno od 14.04.2022) L. XXXX/XX, XXX XX, D. X - N. (zapsáno od 17.09.2020 do 14.04.2022) Identifikační číslo osoby: XXXXXXXX (zapsáno od 17.09.2020), má živnostenské oprávnenie so vznikom už od 17.9.2020, teda rozhodne pred podaním žaloby, pričom dôkaz len potvrdzuje, že žalovaný vykonával svoje zamestnanie v G. H..

43. Podľa verejne dostupného portálu epravo.cz napríklad vyplýva, že žalovaný 13.4.2017 uverejnil odborný článok, pričom z neho vyplýva napr. to, že pracuje ako advokátsky koncipient v C. M. & O., E. v D..

44. Okresný súd preto pri rozhodnutí vychádzal zo správnych skutkových zistení a dospel k správne mu záveru, že v čase podania žaloby bydlisko žalovaného bolo v G. H., kde vykonával a vykonáva svoje povolanie. Potom je správny aj súvisiaci názor, že je potrebné aplikovať nariadenie Európskeho parlamentu a Rad (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Brusel I bis). Odvolací súd sa stotožňuje aj s výkladom príslušných článkov tohto nariadenia. Odvolací súd predovšetkým zdôrazňuje, že podľa čl. 4 osobu možno žalovať na území členského štátu, v ktorom má bydlisko. Bydliskom je predovšetkým miesto, kde fyzická osoba má svoj byt, rodinu, prípadne kde pracuje a je nesporné, že pojem bydlisko nemožno automaticky stotožňovať s trvalým pobytom. Bolo preukázané, že žalovaný má zamestnanie v D., teda v G. H., kde pracuje ako advokát a predtým bol advokátskym koncipientom v advokátskej kancelárii sídliacej v D.. Žalovaný preukázal dokladom o povolení k trvalému pobytu na území G. H., že má v D. bydlisko nie prechodného, ale trvalého charakteru. Je nadbytočné skúmať, či tam má rodinu, teda napr. manželku, partnerku a dieťa, hoci žalovaný bol aj túto skutočnosť pripravený preukázať, pretože vzhľadom na dostatok faktických údajov to odvolací súd považuje za nehospodárne.

45. Vo vzťahu k čl. 26 odvolací súd dopĺňa, že žalovaný od počiatku argumentoval nedostatkom „príslušnosti“ Okresného súdu Banská Bystrica z dôvodu, že má bydlisko v G. H.. Ak žalovaný vo

vyjadreniach argumentoval aj vecne, z logiky veci nemožno dospieť k záveru, že by sa zúčastňoval konania. Druhé vyjadrenie v poradí bolo nakoniec len reakciou na argumentáciu žalobcu.

46. V zmysle čl. 4 nariadenia Brusel I bis tento upravuje všeobecnú právomoc založenú na zásade actor sequitur forum rei (t.j. žalobca sleduje miesto súdu žalovaného). Založenie právomoci v zmysle Nariadenia na predmetnej zásade je odôvodnené v preambule: "Normy právomoci by mali byť ľahko predvídateľné a vychádzať zo zásady, že právomoc sa všeobecne zakladá podľa bydliska žalovaného. Právomoc založená na tomto kritériu by mala byť vždy k dispozícii, okrem určitých presne vymedzených situácií, keď predmet sporu alebo zmluvná voľnosť účastníkov odôvodňuje iný hraničný ukazovateľ. Rozhodujúcou skutočnosťou na založenie všeobecnej právomoci je bydlisko žalovaného. Štátne občianstvo žalovaného ani žalobcu pritom nie je relevantné.

47. Podľa čl. 26 nariadenia Brusel I bis 1 okrem právomoci založenej na iných ustanoveniach tohto nariadenia má právomoc súd členského štátu vtedy, ak sa žalovaný zúčastní konania. Toto kritérium sa neuplatní, ak sa žalovaný zúčastní konania, len aby namietol absenciu právomoci, alebo ak má iný súd výlučnú právomoc podľa článku 24.

48. Právomoc súdu členského štátu môže byť založená aj účasťou na súdnom konaní. Podobne ako čl. 25, aj čl. 26 (zaradený v tom istom oddiele) je založený na vôli žalovaného. Žalovaný svojou účasťou na konaní vyjadruje súhlas s právomocou daného súdu. V danej veci žalovaný neprejavil vôľu a súhlas s právomocou Okresného súdu Banská Bystrica, práve naopak, namietal ju, teda jeho účasť na konaní pred týmto súdom spočívala len v rozsahu vznesených námietok. Ak následne vo svojich podaniach uviedol niektoré okolnosti súvisiace s vecou samou, išlo len o reakcie na argumentáciu žalobcu vo vzťahu k ním vznesenej námietke právomoci. Žalovaný teda môže súdu, na ktorý bola podaná žaloba, adresovať svoje vyjadrenie, ktorým namieta existenciu právomoci, pričom takéto podanie sa nepovažuje za účasť na konaní v zmysle čl. 26 Nariadenia.

49. Okresný súd správne poznamenal, že nemožno postupovať ani podľa čl. 5 ods. 1, podľa ktorého osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe kritérií upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly, nakoľko nejde o žiadny z týchto prípadov.

50. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

51. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).